PAPER-III
NEPALI

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) ___________________________
   (Name) ______________________________
2. (Signature) ___________________________
   (Name) ______________________________

Roll No. | | | | | | | | |

(In figures as per admission card)

Roll No.__________________________________

(In words)

J 3 4 1 1

Time : **2 $^1/_2$** hours] [Maximum Marks : **200**

Number of Pages in this Booklet : **32** Number of Questions in this Booklet : **19**

Instructions for the Candidates

1. Write your roll number in the space provided on the top of this page.
2. Answer to short answer/essay type questions are to be given in the space provided below each question or after the questions in the Test Booklet itself.

   No Additional Sheets are to be used.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to you. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as below :
   (i) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal and do not accept an open booklet.
   (ii) **Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given.**
4. Read instructions given inside carefully.
5. One page is attached for Rough Work at the end of the booklet before the Evaluation Sheet.
6. If you write your Name, Roll Number, Phone Number or put any mark on any part of the Answer Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
7. You have to return the test booklet to the invigilators at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall.
8. **Use only Blue/Black Ball point pen.**
9. **Use of any calculator or log table etc., is prohibited.**

परीक्षार्थियों के लिए निर्देश

1. पहले पृष्ठ के ऊपर नियत स्थान पर अपना रोल नम्बर लिखिए ।
2. लघु प्रश्न तथा निबंध प्रकार के प्रश्नों के उत्तर, प्रत्येक प्रश्न के नीचे या प्रश्नों के बाद में दिये हुए रिक्त स्थान पर ही लिखिये ।
   इसके लिए कोई अतिरिक्त कागज का उपयोग नहीं करना है ।
3. परीक्षा प्रारम्भ होने पर, प्रश्न-पुस्तिका आपको दे दी जायेगी । पहले पाँच मिनट आपको प्रश्न-पुस्तिका खोलने तथा उसकी निम्नलिखित जाँच के लिए दिये जायेंगे, जिसकी जाँच आपको अवश्य करनी है :
   (i) प्रश्न-पुस्तिका खोलने के लिए उसके कवर पेज पर लगी कागज की सील को फाड़ लें । खुली हुई या बिना स्टीकर-सील की पुस्तिका स्वीकार न करें ।
   (ii) **कवर पृष्ठ पर छपे निर्देशानुसार प्रश्न-पुस्तिका के पृष्ठ तथा प्रश्नों की संख्या को अच्छी तरह चैक कर लें कि ये पूरे हैं । दोषपूर्ण पुस्तिका जिनमें पृष्ठ/प्रश्न कम हों या दुबारा आ गये हों या सीरियल में न हों अर्थात् किसी भी प्रकार की त्रुटिपूर्ण पुस्तिका स्वीकार न करें तथा उसी समय उसे लौटाकर उसके स्थान पर दूसरी सही प्रश्न-पुस्तिका ले लें । इसके लिए आपको पाँच मिनट दिये जायेंगे । उसके बाद न तो आपकी प्रश्न-पुस्तिका वापस ली जायेगी और न ही आपको अतिरिक्त समय दिया जायेगा ।**
4. अन्दर दिये गये निर्देशों को ध्यानपूर्वक पढ़ें ।
5. उत्तर-पुस्तिका के अन्त में कच्चा काम (Rough Work) करने के लिए मूल्यांकन शीट से पहले एक पृष्ठ दिया हुआ है ।
6. यदि आप उत्तर-पुस्तिका पर नियत स्थान के अलावा अपना नाम, रोल नम्बर, फोन नम्बर या कोई भी ऐसा चिह्न जिससे आपकी पहचान हो सके, अंकित करते हैं अथवा अभद्र भाषा का प्रयोग करते हैं, या कोई अन्य अनुचित साधन का प्रयोग करते हैं, तो परीक्षा के लिये अयोग्य घोषित किये जा सकते हैं ।
7. आपको परीक्षा समाप्त होने पर उत्तर-पुस्तिका निरीक्षक महोदय को लौटाना आवश्यक है और इसे परीक्षा समाप्ति के बाद अपने साथ परीक्षा भवन से बाहर न लेकर जायें ।
8. **केवल नीले/काले बाल प्वाईंट पेन का ही इस्तेमाल करें ।**
9. **किसी भी प्रकार का संगणक (केलकुलेटर) या लॉग टेबल आदि का प्रयोग वर्जित है ।**

NEPALI
नेपाली

Paper–III
प्रश्नपत्र–III

Note : This paper is of **two hundred (200)** marks containing **four (4)** sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

द्रष्टव्य : यो प्रश्नपत्र **दुईसय (200)** अङ्कको हो र यसमा **चार (4)** खण्ड छन् । दिइएको विस्तृत निर्देश बमोजिम परीक्षार्थीहरूले यसमा भएका प्रश्नहरूका उत्तर लेख्नुपर्नेछ ।

SECTION – I

खण्ड – I

Note : This section consists of **two** (**2**) essay type questions of **twenty** (**20**) marks each, to be answered in about **five hundred** (**500**) words each. **(2 × 20 = 40 marks)**

द्रष्टव्य : यस खण्डमा **बीस-बीस (20-20)** अङ्कका **दुईवटा (2)** निबन्धात्मक प्रश्न छन् । प्रत्येक प्रश्नको उत्तर लगभग **पाँचसय (500)** शब्दमा अपेक्षित छ । **(2 × 20 = 40 अङ्क)**

1. वैदिक भाषा र साहित्यको महत्त्व ।

   अथवा

   नेपाली लोकसाहित्यमा पाइने सौन्दर्य बोध ।

2. अलङ्कार र अलङ्कार्य ।

अथवा

साहित्यमा सौन्दर्य र शिवत्वको स्थिति ।

SECTION – II

खण्ड – II

Note : This section contains **three (3)** questions from each of the electives / specializations. The candidate has to choose only one elective / specialization and answer all the three questions from it. Each question carries **fifteen (15)** marks and is to be answered in about **three hundred (300)** words. **(3 × 15 = 45 marks)**

द्रष्टव्य : यस खण्डमा प्रत्येक ऐच्छिक एकाइमा **तीन-तीन (3-3)** वटा प्रश्न छन् । परीक्षार्थीले केवल एउटा ऐच्छिक एकाइ छानेर त्यसैबाट तीनवटा प्रश्नको उत्तर लेख्नुपर्नेछ । प्रत्येक प्रश्न पन्ध्र (15) अङ्कको छ र त्यसको उत्तर लगभग **तीनसय (300)** शब्दमा अपेक्षित छ । **(3 × 15 = 45 अङ्क)**

निर्विकल्प (ऐच्छिक) – I

3. ऐतिहासिक तुलनात्मक भाषाविज्ञान का क्षेत्रमा सर विलियम जोन्सको अवदानको निरूपण गर्नुहोस् ।

4. भारतीय वैयाकरणहरूद्वारा प्रतिपादित स्फोट-सिद्धान्तको विवेचना गर्नुहोस् ।

5. आधुनिक भारतीय आर्यभाषाहरूसित नेपाली भाषाको अन्त:सम्बन्धको विवेचना प्रस्तुत गर्नुहोस् ।

निर्विकल्प (ऐच्छिक) – II

3. विश्वेश्वरप्रसाद कोइरालाका गद्याख्यानमा पाइने कुट-सूत्रहरु उनका ‘आत्मकथा’ र ‘जेल जर्नल’- हरुमा पाइन्छन् भन्ने कुरामा तपाई सहमत हुनुहुन्छ ? कसरी ? स्पष्ट पार्नुहोस् ।

4. इन्द्रबहादुर राईले प्रस्तुत गरेका लीलालेखनका प्रमुख आधार र मान्यताहरु के-के हुन् ? चर्चा गर्नुहोस् ।

5. सूत्रोपन्यासको अवधारणा र अभिप्राप्तिहरुको विवेचना गर्नुहोस् ।

निर्विकल्प (ऐच्छिक) – III

3. ‘रस-ध्वनि’-लाई काव्यको प्राण किन मानिन्छ ? विवेचनात्मक उत्तर लेख्नुहोस् ।

4. नेपालीमा काव्यशास्त्रीय ग्रन्थहरुको अनुवाद परम्पराको सिंहावलोकन गरी कोमलनाथ अधिकारी द्वारा अनूदित ‘साहित्य दर्पण’ को परिचय लेख्नुहोस् ।

5. अनुवाद-प्रक्रिया भन्नाले के बुझिन्छ ? लिप्यङ्कन र लिप्यन्तरण प्रक्रिया का आधार र मार्गको सोदाहरण परिचय दिनुहोस् ।

निर्विकल्प (ऐच्छिक) – IV

3. नेपाली भाषा-साहित्यको विकासमा ‘नेपाली साहित्य सम्मेलन पत्रिका’ - को योगदानबारे विवेचना गर्नुहोस् ।

4. नेपाली लोक-साहित्य र संस्कृति को अध्ययन, संरक्षण र संवर्द्धनमा भारतबाट के-कस्ता कार्य भएकाछन् ? संक्षेपमा लेख्नुहोस् ।

5. पाश्चात्य चिन्तनधाराबाट आयात गरिएका आधुनिकताका अवधारणा नेपाली साहित्यले कतिसम्म आत्मसात गर्न सकेको छ ? तर्कसम्मत उत्तर लेख्नुहोस् ।

SECTION – III

खण्ड – III

Note : This section contains **nine (9)** questions of **ten (10)** marks, each to be answered in about **fifty (50)** words. **(9 × 10 = 90 marks)**

द्रष्टव्य : यस खण्डमा **दस-दस (10-10)** अङ्कका **नौवटा (9)** प्रश्न छन् । प्रत्येक प्रश्नको उत्तर लगभग **पचास (50)** शब्दमा अपेक्षित छ । **(9 × 10 = 90 अङ्क)**

6. 'एब्सट्र्याक्ट चिन्तन प्याज'-का निबन्धहरूलाई शङ्कर लामिछानेले 'यी मेरा कालरात्रिका उज्ज्वल तारिका हुन्' किन भने ?

7. समेली नियमित आकस्मिकताको दर्शन ‘आगो र पानी’ खण्डकाव्यमा प्रयुक्त छ ? कसरी स्पष्ट पार्नुहोस् ।

8. फ्रायडेली यौन मनोविश्लेषण सिद्धान्त का आधार मा ‘अन्धवेग’ नाटक की पम्फा कस्तो ग्रन्थीद्वारा ग्रसित देखिन्छे ? स्पष्ट पार्नुहोस् ।

9. कोटिकार भनेको के हो ? कोटिकार का आधार मा नेपाली नाम शब्दहरुको सोदाहरण वर्गीकरण गर्नुहोस् ।

10. क्लान्त पद भनेको के हो ? उदाहरण सहित स्पष्ट पार्नुहोस् ।

11. औपनिवेशिक, डायास्पोरिक र किनारीकरण साहित्यलेखन का साझा वैचारिक सम्बन्धसूत्र के-के हुन् ? स्पष्ट पार्नुहोस् ।

12. होमनाथ सुवेदीकृत 'यमपुरीको महल'- लाई पहिलो नेपाली डायस्पोरिक उपन्यास मान्न सकिन्छ ? तर्कसम्मत उत्तर लेख्नुहोस् ।

13. निपात भनेको के हो ? नेपालीमा कति किसिमका निपात छन् ? ती के-के हुन् ?

14. व्यतिरेक अलङ्कार का लक्षण र उदाहरण लेख्नुहोस् ।

SECTION – IV

खण्ड – IV

Note : This section contains **five (5)** questions of **five (5)** marks each based on the following passage. Each question should be answered in about **thirty (30)** words.

(5 × 5 = 25 marks)

द्रष्टव्य : यस खण्डमा निम्नलिखित अनुच्छेदमा आधारित **पाँच (5)** वटा प्रश्न छन् । प्रत्येक प्रश्नको उत्तर लगभग **तीस (30)** शब्दमा अपेक्षित छ । प्रत्येक प्रश्न **पाँच (5)** अङ्कका हुन् ।

(5 × 5 = 25 अङ्क)

तडिल्लेखा भन्दा त्वरितगति संकल्प-रथमा
चढी उड्दा उड्दै अति वितत आलोक-पथमा ।
पऱ्यो सामुन्नेमा अति चहकिलो दिव्य नगरी
थियो जो शोभाको निरुपम महासागर सरी ।।

त्यहाँ पुग्ना साथै गति शिथिल भैगो नयनको
खुसीको हावाले विकसित भयो भाव मनको ।
जता फर्की हेऱ्यो सुखमय उतै राम-रमिता
थियो कस्तो कस्तो प्रथम कविको उच्च कविता ।।

15. उपर्युक्त श्लोकहरुमा प्रयुक्त छन्दको लक्षण लेखेर रेखाङ्कित शब्दहरुको अर्थ पनि लेखनुहोस् ।

16. ‘दिव्यनगरी’ भनेर यहाँ कुन नगरको महिमा गाइएको हो ? त्यसको संक्षिप्त विवरण दिनुहोस् ।

17. कविले ‘राम रमिता’ भनेर कुन कुरा प्रस्ट्याउन चाहेका छन् ?

18. ‘प्रथम कवि’ को हुन् र तिनको ‘उच्च कविता’ के हो ?

19. ‘खुसीको हावाले विकसित भयो भाव मनको’ - यस वाक्यको अर्थ स्पष्ट गरेर यसमा प्रयोग भए को ध्वनि को पनि परिचय दिनुहोस् ।

Space For Rough Work

FOR OFFICE USE ONLY	
Marks Obtained	
Question Number	Marks Obtained
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	

Total Marks Obtained (in words) ....

(in figures) ....

Signature & Name of the Coordinator ....

(Evaluation) Date ....